

نگاه هفته

رشد چشمگیر تولید نفت آمریکا

سعيد شفيعی
پژوهشگر اقتصادی

● هفته گذشته، قیمت نفت هفته پرنوسانی را پشت سر گذاشت. در روزهای ابتدایی هفته، کاهش شدید ذخایر آمریکا، تعداد دکل‌های فعال این کشور و صادرات نفت عربستان سبب افزایش قیمت‌ها تا سطح ۵۳ دلار شد، اما در روزهای پایانی هفته، ادامه نگرانی‌ها درباره ادامه مازاد عرضه در بازار (به دلیل رشد تولید لیبی، نیجریه و در پی آن رشد تولید اوپک) و گزارش‌ها درباره افزایش چشمگیر تولید نفت آمریکا موجب شد قیمت‌ها نسبت به پایان هفته گذشته بین ۵۰ سنت تا بیش از یک دلار کاهش یابد.

۳ شاخص اصلی قیمت نفت

قیمت نفت «برنت دریای شمال» (Brent) در میانه روز جمعه یازدهم آگوست به ۵۱ دلار و ۵۱ سنت رسید که نسبت به پایان هفته گذشته، ۵۷ سنت کاهش را نشان می‌دهد. شاخص نفت «وست نگراس اینترمدیت» (WTI) نیز در همین زمان ۴۸ دلار و ۱۹ سنت معامله شد که نسبت به مدت مشابه هفته قبل، یک دلار و ۱۳ سنت کاهش یافته است. همچنین بنا بر گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبد نفتی این سازمان (OPEC Reference Basket Price) - شامل میانگین ۱۴ قیمت نفت - در روز پنجشنبه دهم آگوست به ۵۰ دلار و ۷۰ سنت رسید که نسبت به روز مشابه هفته قبل، ۹۷ سنت افزایش یافته است.

بررسی سطح پایبندی به کاهش تولید

کمیته فنی مشترک کشورهای عضو و غیراوپک، نشست فوق‌العاده با حضور برخی کشورهای مشارکت‌کننده در طرح توافق جهانی کاهش تولید، تشکیل داد. به گزارش دبیرخانه اوپک به نقل از شانائا، هدف از این نشست، بررسی پایبندی به سطح کاهش تولید بود و در این راستا نشست‌هایی با کشورهای امارات، عراق، قزاقستان و مالزی برگزار شد. همچنین به گزارش خبرگزاری رویترز به نقل از شانائا، وزیر انرژی عربستان اعلام کرد در یک نشست مشترک با وزیر نفت عراق، درباره تلاش برای تثبیت بازار نفت، گفت‌وگو کرده است.

رشد چشمگیر تولید نفت آمریکا

براساس جدیدترین گزارش اداره اطلاعات انرژی دولت آمریکا، متوسط تولید روزانه نفت این کشور در سال جاری میلادی حدود ۹ میلیون و ۲۵۰ هزار بشکه در روز بوده است که این رقم نسبت به پیش‌بینی سال گذشته این نهاد حدود ۲۰ هزار بشکه رشد نشان می‌دهد. بر اساس این گزارش، تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۹ میلیون و ۹۱۰ هزار بشکه افزایش خواهد یافت که در صورت تحقق، بالاترین میزان تولید نفت در تاریخ این کشور خواهد بود.

هند در پی جایگزینی نفت ایران

پالایشگاه‌های هندی در پی اختلاف دولت این کشور با ایران بر سر توسعه میدان «فرزاد ب»، برای جبران کاهش خرید نفت از ایران به خرید نفت‌خام ترش از عراق و روسیه روی آورده‌اند. به گزارش خبرگزاری رویترز، واردات نفت هند از ایران در ماه جولای بسا ۱۶درصد کاهش نسبت به ماه قبل از آن به ۴۱۴ هزار و ۹۰۰ بشکه در روز رسید که این رقم نسبت به ماه مشابه سال گذشته حدود ۲۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بر اساس این گزارش، این رقم در ماه جاری میلادی به ۳۱۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت که پایین‌ترین رقم از فوریه سال ۲۰۱۶ تاکنون است. این در حالی است که فروش نفت روسیه به هند در ماه جولای نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از سه برابر شده و به ۴۸ هزار بشکه در روز رسیده است.

کاذب طبیعی

به گزارش سازمان اطلاعات انرژی دولت آمریکا (EIA)، قیمت شاخص اسپات هنری‌هاب (Spot Henry Hub) - به عنوان شاخص برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در آمریکا، در هفته منتهی به یازدهم آگوست به دو دلار و ۸۰ سنت رسید که نسبت به پایان هفته گذشته، هفت سنت کاهش نشان می‌دهد.

افزایش ۲۰برابری صادرات میعانات و محصولات پتروشیمی پارس جنوبی

صادرات میعانات گازی و محصولات پتروشیمی پارس جنوبی طی چهار سال گذشته از ۱۷ میلیون تن به بیش از ۳۴ میلیون تن افزایش یافته است. به گفته مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به نقل از انرژی امروز، با تکمیل و افتتاح فازهای اولویت‌دار پارس جنوبی طی سه سال گذشته، میزان برداشت گاز از این میدان با رشد دو برابری از ۲۰۰ به حدود ۶۰۰ میلیون متر مکعب در روز افزایش یافته است که این میزان به اندازه برداشت کشور همسایه قطر از این میدان است. بر اساس این گزارش، ۱۴ واحد پتروشیمی در این منطقه در حال ساخت است که تا پایان سال جاری دو واحد پتروشیمی «مرجان» و «بوشهر» به بهره‌برداری خواهند رسید.

اقتصاد

مسابقه بانک مرکزی با بانک‌ها در کسب سود

عکس: رونق رستنی شرق

به سپرده‌گذاران پرداخت کنند. بانک‌ها برای جبران این کمبود، مجبورند از بنگاه‌های اقتصادی نرخ سود بالاتری را طلب کنند. هرچند این نرخ ممکن است با نرخ مصوب بانک مرکزی مطابقت نداشته باشد. همچنین بانک‌ها ناچار هستند برای حفظ نقدینگی و جلوگیری از فرار سپرده‌ها، سود سپرده بالایی را پرداخت کنند. ازاین‌رو می‌خواهم بگویم برخی از مقررات بانک مرکزی، بانک‌ها را مجبور به تخلف می‌کند. بانک‌ها می‌خواهند سرپا بایستند و رشد کنند و نمی‌توانند برای مدت طولانی زیان‌ده باشند. یک بانک تا چند سال می‌تواند تحمل زیان داشته باشد و سهام‌داران خود را حفظ کند؟

❖ یعنی بانک مرکزی با پایین‌نگه‌داشتن سود بانک‌ها در پی کسب سود بیشتر برای خود است؟ البته همه موضوع به کسب درآمد از سوی بانک مرکزی بازمی‌گردد. در کنار کسب سود از سوی بانک مرکزی، مسئله عمده نگرانی از افزایش تورم و فشارهای سیاسی نیز مطرح است که بانک مرکزی نمی‌خواهد این مسئله رخ دهد.

❖ مگر تأثیرش بر تورم چه‌مقدار است که بانک مرکزی مدام بر سر این سیاست‌ها تأکید می‌کند؟ البته یک طرف دیگر ماجرا سود برای نظام بانکی کشور است. حین مقایسه این دو موضوع به نظر شما کدام‌یک را باید بانک مرکزی در ارجحیت قرار دهد؟

اگر میزان کارمزدها افزایش پیدا کند به نظرم اثر تورمی زیادی ندارد. از سال ۸۷ تاکنون که حدود ۱۰ سال می‌شود، بانک مرکزی یکی، دو بار نرخ کارمزدها را تعدیل کرده که اگر نرخ کارمزدها را با نرخ تورم تعدیل می‌کرد، نرخ‌ها باید خیلی بیشتر افزایش پیدا می‌یافت. نکته دوم این است که بانک‌ها در سال‌های قبل از تحریم درآمد درخور توجهی از محل فعالیت‌های بین‌المللی داشته‌اند. این تحریم‌ها باعث شد فعالیت‌های بین‌المللی بانک‌ها کاهش چشمگیری داشته باشد؛ اکنون آن درآمد‌ها کاهش پیدا کرده است. مشکل دیگر به این موضوع بازمی‌گردد که بخشی از فعالیت‌های بین‌المللی بانک‌ها اکنون به وسیله صرافی‌ها انجام می‌شود. تحریم باعث شد که بانک‌های خارجی با ایران کار نکنند و وظیفه بانک‌ها را صرافی‌ها برای انتقال ارز به صورت حواله انجام دهند.

❖ یک مسئله مهم دیگر در نظام بانکی کشور، به نرخ جریمه ۳۴درصدی برای انضباط مالی بانک‌ها بازمی‌گردد که ازسوی بانک مرکزی اجرایی می‌شود. درباره این مسئله توضیح می‌دهید؟ آیا در نهایت این میزان جریمه بر تعیین نرخ سود تأثیر داشته یا خیر؟

فعالیت‌های اقتصادی نیاز شدیدی به نقدینگی دارند. افزایش سه‌برابری نرخ ارز و تورم گذشته باعث شده که این نیاز افزایش شدیدی پیدا کند. رشد نقدینگی ما در چند سال گذشته بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش داشته است که این مقدار کافی نبوده و این امر به کمبود منابع مورد نیاز بنگاه‌ها و افزایش نرخ سود تسهیلات منجر شده است اما این جوابگوی تقاضای بنگاه‌های اقتصادی در ظرفیت کامل نیست. بنگاه‌های اقتصادی درحال حاضر نمی‌توانند پرداخت سود بسیار بالا را تحمل کنند. اما راه‌حل این مشکل این نیست که به بانک‌ها برای کاهش نرخ تسهیلات فشار آوریم، ما باید کاری کنیم که نرخ تمام‌شده یا هزینه پول برای بانک‌ها کاهش پیدا کند تا بانک‌ها بتوانند نرخ‌های پایین‌تر ارائه کنند. نرخ بهره بین‌بانکی، نرخ است که بانک‌ها به همدیگر یک شبه قرض می‌دهند. معمولاً آخر روز، مثلاً بانک ملت صد میلیارد تومان به بانک مرکزی بدهکار می‌شود. اینجا بانک ملت از بانک دیگری قرض می‌کند و مثلاً سراغ بانک سامان می‌رود. زیرا اگر این بدهی به بانک مرکزی باقی بماند، باید ۳۴ درصد به بانک مرکزی جریمه پرداخت کند. پس برای بانک صرف می‌کند که از بانک‌های دیگر وام با نرخ کمتر بگیرد. وقتی نقدینگی کم باشد، نرخ بهره بین‌بانکی افزایش پیدا می‌کند. بانک مرکزی سال گذشته با تصمیماتی که انجام داد، این نرخ را کاهش داد و باعث شد که نرخ سود بانک‌ها نیز به‌تدریج کاهش پیدا کند اما امسال آن دخالت را در بازار بین‌بانکی انجام نداد و بنابراین نرخ افزایش پیدا کرد. بانک‌ها ترجیح می‌دهند به جای پرداخت ۳۴ درصد جریمه به بانک مرکزی به نفعشان است. نرخ بهره بین‌بانکی تا حدود ۱۶ درصد هم کاهش پیدا کرده بود؛ زیرا بانک مرکزی دخالت کرد و منابعی را در اختیار بانک‌ها قرار داد و بنابراین بانک‌ها شروع کردند نرخ‌های پرداختی به سپرده‌گذاران خود را کاهش دهند و این‌گونه زیانشان

دارایی‌های مسموم و یک بانک خوب بدون مطالبات در کشورهای اروپایی طرفداران زیادی دارد.

❖ پس چرا بانک مرکزی آنها را نمی‌خرد؟

این کار را آمریکا در بحران اقتصادی ۲۰۰۷ در قبال بانک‌های خود انجام داد. همین‌طور اروپا. در این روند مؤسسه‌ای ایجاد می‌شود و این دارایی‌های مسموم بانک‌ها را می‌خرد تا مشکلشان حل شود. بعد از اینکه شرایط اقتصادی خوب شد، این دارایی‌ها را می‌توانند به خود بانک‌ها یا به دیگران بفروشند. به‌این‌صورت بخشی از معضل نقدینگی بانک‌ها حل می‌شود و جلوی بحران گرفته می‌شود. این را از بانک مرکزی باید پرسید که چرا این کار را انجام نمی‌دهد. چندین بار این پیشنهاد را در مصاحبه‌هایم به بانک مرکزی داده‌ام و حتی رئیس کل بانک مرکزی این مسئله را در مصاحبه‌های خود نیز مطرح کرده است ولی هنوز سازوکار مشخصی برای آن تعریف نشده است.

❖ فکر می‌کنید دلیل تعلل بانک مرکزی چه باشد؟

بانک مرکزی شاید شدت بحران را هنوز درست درک نکرده است. چون این مشکلات چند سال پیش به بانک مرکزی منتقل شد؛ اما بانک مرکزی فکر نمی‌کرد که بانک‌ها به شدت دچار این مشکل شده باشند. گاهی اوقات برخی مسائل و تصمیمات از سوی بانک مرکزی جنبه سیاسی دارد. برخی فشارها ممکن است بانک مرکزی را به تصمیماتی وادار کند که از نظر اقتصادی توجیه ندارد؛ برای همین است که در کشورهای دنیا همیشه بر استقلال بانک مرکزی تأکید می‌شود.

❖ منشأ این فشارها از سوی چه کسانی است؟

درحال حاضر به طور مشخص یکی از منابع تصمیم‌گیری در مسائل اقتصادی تصمیمات مجلس شورای اسلامی است که این فشارها را بر تصمیمات بانک مرکزی وارد می‌کند. مجلس برخی مصوبات را دارد که اثر تورمی از خود بر جای می‌گذارد و با سیاست‌های بانک مرکزی همخوانی ندارد.

این طرح‌هایی که مجلس ارائه می‌کند طرح‌هایی مثل پرداخت وام ازدواج به صورت قرض‌الحسنه یا بخشش سود وام‌های معوق زیر صد میلیون تومان هستند و می‌خواهند این‌گونه عده‌ای را خوشحال کنند. اینها می‌گویند ما به فکر مردم هستیم. در صورتی که «به فکر مردم بودن» این‌گونه نیست و اثرات سوء آن در جایی دیگر مثل تورم نمایان می‌شود و آثار مخرب‌تری بر اقتصاد می‌گذارد.

ادامه در صفحه ۸

اقتصاد سبز

نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در توسعه پایدار روستایی

فاطمه باسبان
کارشناس کشاورزی

● «سازمان‌های غیردولتی» یا «سازمان‌های مردم‌نهاد» که به اختصار با «NGO» یا «سمن» نشان داده می‌شوند، در توسعه پایدار نقش مهمی دارند. فعالیت و حضور آنان در موضوعات مختلف بخش کشاورزی نیز باعث شده در جهان نقش و جایگاه مهمی در راستای اهداف توسعه پایدار این بخش داشته باشند. مثال بارز درباره نقش سازمان‌های غیردولتی در توسعه روستایی و کاهش فقر را می‌توان بانک گرامین نام برد که مؤسس آن محمد یونس، در سال ۲۰۰۶ جایزه صلح نوبل را به خاطر فعالیت در زمینه کاهش فقر از آن خود کرد. این بانک که به بانک فقرا و بانک روستایی معروف است، وام و اعتبارات خرد به میلیون‌ها انسان محروم و آسیب‌پذیر در بنگلادش و سایر نقاط داده است تا در بهبود شرایط زندگی آنها تأثیرگذار باشد. این بانک در ۵۰ هزار روستای بنگلادش فعالیت دارد و پنج میلیون نفر عضو آن هستند. باور این بانکدار گروه‌های محروم و بنیان‌گذار وام‌های کوچک، این است که حتی فقیرترین مردم، هم انگیزه و هم خلاقیت لازم را برای شروع تجارت‌های کوچک دارند و می‌توانند در توسعه و بهبود شرایط خود نقش داشته باشند. در هندوستان بیش از یک میلیون گروه مختلف در امد «توسعه محلی» فعال هستند. در اروپای شرقی صد هزار سازمان غیردولتی در فاصله سال‌های ۱۹۹۵-۱۹۹۸ تشکیل شده است. در بنگلادش که به کشور سازمان‌های غیردولتی معروف است (بیشتر آنها کار خود را به صورت سیستم‌های تعاونی شروع کردند)، حدود پنج هزار سازمان متعهد شده‌اند تا در برنامه‌های سوادآموزی فعالیت کنند. به‌این‌ترتیب، یک کودک بنگلادشی از بخت بیشتری برای سوادآموزی در این سازمان‌ها برخوردار می‌شود تا در آموزش و پرورش دولتی. در چین نزدیک به ۲۰۰ هزار و در آمریکا حدود دو میلیون NGO فعالیت می‌کنند. در سریلانکا جنبش تعاونی پس‌انداز و اعتبار، بیش از ۷۰۰ هزار عضو دارد. در موزامبیک سازمان‌های غیردولتی در بخش بهداشت به‌تدریج جانشین دولت شده‌اند.

ادامه در صفحه ۱۵

جشنواره فروش ویژه

انواع خودرو داخلی و خارجی

خرید اعتباری با بازپرداخت ۳۶ ماهه

..... ۳ تومان تخفیف خرید نقدی

مجموعه نمایندگی های مجاز فروش خودرو

2017

کد صفحی: ۰۲۲۵۸۷۲۲۶۶ - سال تاسیس ۱۳۸۱

پرچین پارس

شعبه سعادت آباد: ساعت آزاد، ترسیده میدان کاج، بین خیابان هجدهم و شانزدهم، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳

شعبه استعدیاری: خیابان ولیعصر، تقاطع نیاوران و سفیران، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳

شعبه دولت: خیابان شریعتی، خیابان دولت، بعد از چهارراه قنات، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳

قیمت قطعی تحویل فوری

مجموعه نمایندگی های مجاز فروش خودرو

2017

کد صفحی: ۰۲۲۵۸۷۲۲۶۶ - سال تاسیس ۱۳۸۱

پرچین پارس

شعبه سعادت آباد: ساعت آزاد، ترسیده میدان کاج، بین خیابان هجدهم و شانزدهم، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳

شعبه استعدیاری: خیابان ولیعصر، تقاطع نیاوران و سفیران، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳

شعبه دولت: خیابان شریعتی، خیابان دولت، بعد از چهارراه قنات، پلاک ۵۰۰۱۱۲۳۳۳